

OPETUSSUUNNITELMA

TEATTERIN YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

KEVÄT 2024

YLEISTÄ	02
1.1 Toiminta-ajatus.....	2
1.2 Arvot.....	3
1.3 Oppimiskäsitys.....	3
1.4 Eskon taidekäsitys.....	3
1.5 Oppimisympäristö.....	4
1.6 Toimintakulttuuri.....	5
1.7 Opetuksen yleiset tavoitteet.....	6
TEATTERITAITEEN OPETUS ESKOSSA	07
2.1 Opetuksen rakenne ja laajuus.....	8
2.2 Varhaisiän kasvatus 4-6 v.....	10
2.3 Teatteritaiteen yhteiset opinnot 7-13 v.....	10
2.3.1 Opintokokonaisuudet ja päätavoitteet.....	11
2.3.2. Yhteisten opintojen keskeiset sisällöt.....	11
2.4. Teatteritaiteen teemaopinnot 14-17v.....	12
2.4.1 Opintokokonaisuudet ja päätavoitteet.....	12
2.4.2 Teemaopintojen keskeiset sisällöt.....	13
2.5 Aikuisten opetus, yli 15 vuotiaat.....	13
ARVIOINTI	14
3.1 Teatteritaiteen arviointi	
OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	15
4.1 Oppilaaksi ottamisen periaatteet.....	15
4.2 Oppimäärän yksilöllistäminen.....	16
YHTEISTYÖ	17
TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	18

1.YLEISTÄ

Espoon sirkus- ja teatterikoulu Esko on yksityinen kannatusyhdistyksen ylläpitämä oppilaitos, joka on perustettu vuonna 1999.

Eskossa annetaan taiteen perusopetusta sirkus- ja teatteritaiteessa valtakunnallisten taiteen perusopetuksen yleisen ja laajan oppimäärän perusteiden mukaisesti. Opetus perustuu lakiin ja asetukseen taiteen perusopetuksesta (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998. Asetus taiteen perusopetuksesta 813/1998.).

Sirkus- ja teatterilinjojen välinen yhteistyö tekee koulusta monitaiteellisen ja sisällöllisesti ainutlaatuisen. Tässä opetussuunnitelmassa puhutaan sirkuksesta ja teatterista sekä sirkusteatterista, joka tarkoittaa sirkus- ja teatteritaiteen rinnakkais- ja yhteisopetusta.

Opetussuunnitelma on koulun toimintaa linjaava asiakirja, joka ohjaa taideopetusta Eskossa. Opetussuunnitelma varmistaa sirkus- ja teatteritaiteen opetuksen laadun. Sirkus- ja teatteritaiteen perusopetus kehittyy pitkäjänteisen suunnittelun, kokeilemisen ja tutkimisen kautta. Opetussuunnitelman yleiset osiot ovat yhtenäiset molemmilla opetuslinjoilla yleisessä ja laajassa oppimäärässä.

1.1 Toiminta-ajatus

Espoon sirkus- ja teatterikoulu Eskon toiminta-ajatuksena on järjestää korkeatasoista ja monipuolista sirkus- ja teatteritaiteen taiteen perusopetusta lapsille, nuorille ja mahdollisuuksien mukaan aikuisille. Esko järjestää myös muuta sirkuksen ja teatterin opetustoimintaa kaikenikäisille. Toiminta perustuu Eskon arvioihin ja tutkivaan työtapaan.

Eskon toiminnan tavoitteena on tuottaa lapsille ja nuorille hyvinvointia ja iloa sirkus- ja teatteritaiteen keinoin. Tavoitteena on tukea oppilaiden elinikäistä taiteen harrastamista ja aktiivisena toimijana olemista.

Eskon talous perustuu Espoon kaupungin toiminta- ja vuokra-avustuksiin, opetustuntiperusteiseen valtionosuuteen ja omarahoitusosuuteen. Laajan oppimäärän mukaisen opetuksen järjestämisluvan on myöntänyt Opetus- ja kulttuuriministeriö. Eskon opetustilat sijaitsevat eri puolilla Espoota. Toiminta-ajatuksena on alueellinen tasa-arvoisuus Espoossa.

1.2 Arvot

- Eskossa on hyvä ja turvallinen **ilmapiiri**.
- Eskossa oppilaiden **hyvinvointi ja ilo** ovat toiminnan keskiössä.
- Eskossa **sirkus- ja teatteritaide** ovat itsessään ja yhdessä arvokkaita.
- Eskon opetus on **avointa** kaikille sirkus- ja teatteritaiteesta kiinnostuneille.
- Eskossa jokainen on **ainutlaatuinen** yksilö ja tärkeä osa ryhmää.
- **Luovuus ja ajattelu** ovat taitoja, joita voi Eskossa kehittää.
- Eskossa ihmiset ovat **yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia**.
- Esko **tutkii, kehittää ja luo** uusia toimintamalleja.
- Eskossa toimitaan **kestävän toimintatavan** mukaisesti.
- Eskossa henkilökunta on **ammattitaitoista**.

1.3 Oppimiskäsitys

Ihmiset ovat ainutlaatuisia yksilöitä, jotka oppivat toimimaan rakentavassa vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Oppiminen on kokonaisvaltainen tavoitteellinen prosessi, joka mahdollistuu kokeilemisen, onnistumisen, erehtymisen ja elämyksien kautta.

Oppilas oppii keskittymään, oppimaan, sekä kehittämään itseään ja taitojaan. Hän oppii tarkastelemaan taitojaan ja tietojään, ymmärtämään oppimaansa sekä asettamaan tavoitteita. Oppilas pyrkii toteuttamaan tavoitteita harjoittelemalla pitkäjänteisesti. Oppilas on aktiivinen toimija, joka osaa työskennellä itseohjautuvasti ja analysoida tekemäänsä. Onnistuakseen hän tarvitsee säännöllistä kannustusta ja rohkaisevaa, todenmukaista palautetta työskentelystään. Oppilaan sisäinen motivaatio rakentuu itsemääräämisteorian mukaan oppilaan onnistumisen kokemuksista, mahdollisuudesta vaikuttaa omaan toimintaansa ja positiivisesta ryhmään kuuluvuudesta.

Sirkus- ja teatteritaiteen oppiminen on jatkuva, kokonaisvaltainen, vuorovaikutuksessa tapahtuva kehön ja mielen prosessi. Se koostuu Eskossa erilaisista oppimistilanteista, harjoittelusta ja esiintymisistä. Oppilaan itsereflektio ja palaute ovat osa oppimisprosessia.

1.4 Taidekäsitys Eskossa

- Taide on itsessään arvokasta ja alati muuttuvaa.
- Jokaisella on oma suhteensa taiteeseen ja oma tapansa tehdä sitä.
- Taiteen avulla tutkitaan maailmaa ja yhteiskunnallisia ilmiöitä.
- Taide on on ajattelun, kehittymisen, ilmaisun ja hyvinvoinnin väline yksilölle ja yhteisölle.

1.5 Oppimisympäristö

Oppimisympäristöt ovat Eskossa monipuolisia taiteenaloille ominaisia tiloja ja paikkoja sekä ryhmiä ja toimintamalleja, joissa sirkuksen ja teatterin opiskelu tapahtuu. Tavoitteena on, että opetus, tilat ja välineistö vastaavat laadullisesti toisiaan. Taidon ja oman ilmaisun kehittyminen edellyttää fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallista oppimisympäristöä, joka on taiteen opiskeluun sopiva ja oppilaita motivoiva. Opetukseen soveltuvat tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintätekniisten laitteiden tarkoituksenmukainen käyttö antavat Eskossa mahdollisuuden opiskeluun opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Eskossa tavoitteena on luoda sirkuksen ja teatterin harjoitteluun soveltuva fyysinen oppimisympäristö, joka mahdollistaa harjoittelun opetussuunnitelman asettamien tavoitteiden mukaisesti. Erityisesti sirkusharjoittelussa on riskejä, jotka oppilaitoksen käytänteillä ja turvallisuuden suunnittelulla pyritään minimoimaan. Erityistä huomiota kiinnitetään opetuksessa käytettäviin välineisiin ja kiinnityksiin sekä käyttäjien perehdytyksiin. Eskossa on kaikille oppilaille yhteiset ohjeet opetustunneille.

Eskossa ymmärretään ryhmadynamiikan merkitys osana sosiaalista oppimisympäristöä. Hyvässä oppimisilmapiirissä palautteenanto on kannustavaa ja oppimista edistävää. Ilmapiiri on turvallinen, avoin ja myönteinen. Jokainen ryhmä on ainutlaatuinen sosiaalinen oppimisympäristö, joka muodostuu yksilöistä. Vastuu toimivasta oppimisympäristöstä on kaikkien ryhmän jäsenten yhteinen ja jokainen tuo oman tärkeän osansa kokonaisuuteen.

Eskossa tavoitteena on taiteen oppimiselle tarkoituksenmukainen psyykkinen oppimisympäristö, joka on kaikkien mielipiteet huomioiva, oppilasta rohkaiseva ja innostava. Oppilaiden välinen luottamus ja kaikkien hyväksyminen osaksi ryhmää mahdollistavat taiteen tekemisen ja omien aiheiden käsittelyn oppitunneilla. Eskossa kiusaamiselle ja syrjinnälle on nollatoleranssi ja käytössä on toimintatapoja ongelmatilanteiden hoitamiseksi kuten keskustelut opettajan tai rehtorin kanssa. Eskon turvallisemman tilan periaatteet -dokumentti sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma luovat osaltaan turvallista oppimisympäristöä.

Oppimisympäristön kaikki osa-alueet on Eskossa ajateltu myös kestäväen elämäntavan mukaisesti. Tavoitteena on toimia sekä henkilökunnan että oppilaiden kanssa siten, että kestävä kehitys ja elämäntapa on otettu huomioon kaikilla toiminnan saroilla ja päätöksenteossa. Eskossa kehitetään oppimisympäristöjä yhteistyössä henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien sekä yhteistyökumppaneiden kanssa.

1.6 Toimintakulttuuri

Eskon toimintakulttuurin keskiössä on taide. Eskossa opetusta annetaan sirkus- ja teatteritaiteessa, joiden integraatiota tutkitaan ja kehitetään. Toimintakulttuuri muodostuu rakenteista, joista yksi sitä määrittelevä osa on kestävä elämäntapa ja kestävä kehitys. Vuorovaikutus muiden taiteen alojen koulujen kanssa on avointa ja jatkuvaa. Esko on ihmisten omaa ainutlaatuista persoonaa kunnioittava yhteisö, jossa jokainen saa toteuttaa itseään taiteen keinoin, kehittämällä taitojaan arvostavassa ja vuorovaikutteisessa ilmapiirissä.

Eskon opetus on avointa kaikille. Koko toiminnassa on tärkeää avoimuus ja rakentava vuorovaikutus. Toiminnan läpinäkyvyyttä korostetaan ja erilaisia yhteistyömuotoja kehitetään oppilaiden, huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Opetuksen toteutus oppitunneilla on opettajan perustehtävä. Opetustyön perustana toimii Eskon oma opetussuunnitelma ja opettajan työsuunnitelma. Eskon opettajat ovat ammattitaitoisia. Eskossa panostetaan sirkus- ja teatteritaiteen taiteelliseen ja pedagogiseen kehittämiseen.

Eskossa asenne ympäröivään maailmaan ja oppilaitoksen omaan toimintaan on tutkiva. Eskossa on mahdollisuus kokeilla uusia työtapoja ja menetelmiä. Onnistumiset ja epäonnistumiset nähdään tärkeänä osana oppimisprosessia. Arvioinnin avulla kehitetään Eskon toimintakulttuuria.

Esko on aikaansa seuraavien ihmisten kohtaamispaikka, jossa vallitsee moniarvoinen, monikulttuurinen ja sukupuolten moninaisuutta kunnioittava toimintakulttuuri. Eskon Turvallisemman tilan periaatteet tukevat tätä ajattelua. Eskossa työsuojelu on osa jokapäiväistä toimintaa, jossa pääpaino on riskien kartoituksella ja ennakoinnilla. Turvallisuuskulttuuria rakennetaan yhdessä niin että kaikkien fyysinen ja psyykkinen turvallisuus pidetään toimintaa ohjaavina arvoina.

Esko on lasten ja nuorten kulttuuria ylläpitävä ja kehittävä oppilaitos. Toimintakulttuurin näkökulma on tulevaisuudessa, joten kestävä elämäntapa lävistää koko oppilaitoksen toiminnan.

1.7 Opetuksen yleiset tavoitteet

- Eskossa opetus tuottaa **iloa ja myönteisiä oppimiskokemuksia**.
- Eskossa opetus mahdollistaa oppilaan **taiteellisen ajattelun** kehittymisen.
- Eskossa opetus mahdollistaa **sirkus- ja teatteritaitojen kehittymisen** ja taiteenalojen laajalaisen **ymmärtämisen**.
- Eskon opetuksessa korostuu **vuorovaikutustaitojen oppiminen**.
- Eskossa opetus antaa valmiudet sirkus- ja teatteritaiteen **elinikäiseen harrastamiseen**.
- Eskossa oppilasta ohjataan **ottamaan vastuuta** omasta taiteellisesta prosessistaan ja toiminnastaan ympäröivässä yhteisössä kestävän elämäntavan mukaisesti.
- Eskossa opetuksessa **tutkitaan** muuttuvaa kulttuuriympäristöä ja vallitsevia taidekäsitteitä.
- Eskon tavoitteena on antaa opetusta, joka kehittää oppilaiden **kykyä toimia muuttuvassa maailmassa**.

2. TEATTERITAITEEN OPETUS ESKOSSA

Mahdollisuuksien mukaan oppilaat tutustutetaan teatteritaiteen eri osa-alueisiin. Yhdessä tekeminen kannustavassa ja turvallisessa ilmapiirissä ammattitaitoisen opettajan johdolla vahvistaa oppilaan itsetuntoa ja mahdollistaa uusien taitojen oppimisen.

Teatteritaiteen taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä voidaan toteuttaa yhteistyössä sirkuksen yleisen oppimäärän kanssa. Tällöin taiteenalojen tuntimäärät toteutetaan samanaikaisesti siten, että oppilas suorittaa molempien taiteenalojen yleisen oppimäärän. Tämä mahdollistaa monitaiteisen käytännön tekemisen ja taiteellisen ajattelun opintojen alusta asti.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän opetus Eskossa keskittyy ensisijaisesti teatteritaiteen perustaitojen (mm. eläytyminen, puhetekniset taidot, tarinankerronta ja läsnäolo) opettamiseen. Samaan aikaan opetus kehittää ryhmätyö- ja vuorovaikutustaitoja, koska opetus toteutetaan aina ryhmäopetuksena. Opetuksessa harjoitellaan ja vahvistetaan oppilaiden omaa toimijuutta ja aktiivista ryhmänjäsenenä toimimista osallistamalla häntä toteuttamaan kokonaisvaltaisesti itseään. Antamalla ryhmänjäsenenä vastuuta oppilaalle, hänen omaa ajatteluaan ja persoonallista tapansa toimia tuetaan ja siihen kannustetaan.

Erilaisten tarinallisten teemakokonaisuuksien ja draamaprosessien käyttäminen pienempien oppilaiden opetuksessa avaa oppilaalle mahdollisuuden kehittää omaa ilmaisuaan monitaiteiseksi alusta asti. Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen edetessä taidot eläytyä tarinoihin ja roolihahmoihin syvenee teatterin muiden perustaitojen kanssa. Opintojen jatkuessa eri opintokokonaisuuksien vaihtuvien teemojen mukaan, oppilas pääsee toteuttamaan käytännössä kaikkea oppimaansa. Hän uskaltautuu kokeilemaan erilaisia ilmaisukeinoja, tekemään taiteellisia kokeiluja ja ottaa itsenäisemmän roolityön esityksessä. Kaikessa opetuksessa on tutkiva näkökulma ja mahdollisuus toteuttaa sirkusteatteria jokaisen opintokokonaisuuden aikana tai lopuksi sekä esityksessä.

Mahdollisuuksien mukaan oppilaat tutustutetaan teatteritaiteen eri osa-alueisiin. Yhdessä tekeminen kannustavassa ja turvallisessa ilmapiirissä ammattitaitoisen opettajan johdolla vahvistaa oppilaan itsetuntoa ja mahdollistaa uusien taitojen oppimisen.

Eskossa teatteritaiteen perusopinnot ohjaavat oppilasta ryhmässä tapahtuvaan kokonaisvaltaiseen taiteelliseen toimintaan. Keskiössä on näyttelijäntaide sekä esiintyisyys, jossa painottuu fyysinen ja kokonaisvaltainen ilmaisu. Yhteistyö sirkuslinjan kanssa auttaa oppilasta käyttämään kehoaan ja sirkusvälineitä luontevana osana ilmaisuaan. Opetus tapahtuu ryhmässä, jossa vuorovaikutus ja oppilaan oma rooli suhteessa muihin ryhmän jäseniin korostuu.

Teatteritaiteen yleisessä oppimäärässä on 10 opintokokonaisuutta, jotka voi suorittaa yhtä aikaa sirkustaiteen yleisen oppimäärän kanssa. Siten tuntimäärä kaksinkertaistuu ja taiteiden välinen oppimisprosessi mahdollistuu. Jokaisessa opintokokonaisuudessa on päätavoitteen lisäksi neljä tavoitealuetta: vuorovaikutustaidot, esiintymistaidot, oppilaan oma prosessi ja teatterin yhteiskunnallisuus.

Esiintymistaidon tavoitteet ovat vahvasti yhteydessä mahdollisesti sirkusteatterin keinoin valmistettaviin esityksiin. Niitä valmistetaan jokaisessa opintokokonaisuudessa 1–2 kertaa vuodessa. Osa esityksistä on demoesityksiä, osa julkisia esityksiä.

2.1 Opetuksen rakenne ja laajuus

Sirkus- ja teatteritaiteen yleisen oppimäärän mukainen taiteen perusopetus koostuu varhaisiän kasvatuksesta, yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista. Taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä on laajuudeltaan 500 oppituntia (ot). Oppitunnin pituus on 45 minuuttia. Näihin ei lasketa mukaan varhaisiän opintoja. Yhteiset opinnot ovat laskennalliselta laajuudeltaan 300 tuntia ja teemaopinnot 200 tuntia. Opetussuunnitelman perusyksikkö on opintokokonaisuus. Teatteritaiteen opinnot koostuvat 10 opintokokonaisuudesta ja ne kestävät yhteensä kymmenen (10) vuotta. Varhaisiän kasvatus ja yhteisten opintojen kaksi ensimmäistä opintokokonaisuutta ovat sirkus- ja teatteritaiteen yhteisopetusta, ja sitä kutsutaan sirkusteatteriksi.

Eskossa taiteen perusopetuksen yleisessä oppimäärässä, sirkus- ja teatteriopetus voivat kulkea rinnakkain niin, että oppilas käy yhtä aikaa sekä teatteri- että sirkustaiteen yleistä oppimäärää (500 ot+500 ot=1000 ot). Oppilas saa perustaidot molemmista taiteenaloista. Opetus toteutetaan ryhmäopetuksena. Tunneilla käydään tässä tapauksessa läpi molempien taiteen alojen sisältöjä opetussuunnitelman mukaisesti.

Opetushallituksen kansallinen opiskeluoikeuksien ja suoritusten keskitetty integraatiopalvelu KOSKI sisältää opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennetut tiedot oppijoiden yksittäisistä opiskeluoikeuksista, opintosuorituksista sekä suoritetuista tutkinnoista. Koski-järjestelmään siirryttäessä opetustuntien lisäksi puhutaan opintopisteistä, joiden määrät tarkentuvat valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti. Koski-järjestelmään kirjataan yleisen oppimäärä laskennalliset tunnit 500 ot eli 18,5 op. Oppilas saa merkinnät opinnoistaan Koski-järjestelmään, annettuaan tietojensiirto luvan koululle ja suoritettuaan opinnot. Yksi opintopiste koostuu 27 oppitunnista. Eskossa yleisen oppimäärän todellinen tuntimäärä on 520 oppituntia.

Opintokokonaisuus	Opetuksen laajuus opetustunteina (oh) / opintopisteinä (op)	Ikä
Varhaisiän kasvatus		
Sirkusteatteritenavat	45 ot	3-6
Yhteiset opinnot	yhteensä 316 ot / 300 ot / 11,1 op	
Sirkusteatteri 1	22 ot	7-8
Sirkusteatteri 2	22 ot	8-9
Teatteri Y3	34 ot	9-10
Teatteri Y4	34 ot	10-11
Teatteri Y5	68 ot	11-12
Teatteri Y6	68 ot	12-13
Teatteri Y7	68 ot	13-14
Teemaopinnot	204 ot / 7,4 op	
Teatteri Y8	68 op	14-15
Teatteri Y9	68 op	15-16
Teatteri Y10	68 op	16-17

2.2 Varhaisiän kasvatus 4- 6 v

Varhaisiän kasvatus on sirkus- ja teatteritaiteen yhteisopetusta, sirkusteatteria. Oppilaiden ikä- ja kehitysvaihe otetaan huomioon opetuksessa. Varhaisiän opinnoissa oppilas tutustuu sirkus- ja teatteritaiteeseen toiminnallisten mielikuvitusta vaativien leikkien ja ryhmätoiminnan avulla. Tunnin aiheina toimivat erilaiset teemat (esim. vuodenajat, avaruus, metsä) ja valmiit sadut.

Varhaisiän opintojen tavoitteena on, että oppilas oppii ilmaisemaan itseään sirkus- ja teatterileikin keinoin. Oppilas saa myönteisiä kokemuksia molemmista taiteenaloista.

Opetuksen lähtökohtana on sirkuksessa oman kehon käyttö ja motoriset taidot sekä teatterissa vuorovaikutus- ja ryhmätyötaidot. Ryhmä valmistaa vuosittain demoesityksen. Oppilasta tuetaan ilmaisemaan itseään, käyttämään aistejaan ja mielikuvitustaan. Näitä tunteja ei lasketa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tuntimäärään.

2.3 Teatteritaiteen yhteiset opinnot 7-13v

Teatteritaiteen yhteiset opinnot ovat laskennallisesti 300 oppituntia, mutta Eskossa tunteja kertyy 316. Opintopisteitä yhteisistä opinnoista saa yhteensä 11,1. Opinnot kestävät yhteensä seitsemän (7) vuotta. Opintokokonaisuuksia on seitsemän ja ne suoritetaan peräkkäisessä järjestyksessä.

Opintokokonaisuuksille on määritelty päätavoitteet ja koko perusopinnoille yhteiset sisällöt.

Opintokokonaisuudet voidaan toteuttaa yhdessä sirkustaiteen yleisen oppimäärän kanssa siten, että oppilas saa saman opetuskerran aikana opetusta molemmista taiteenaloista.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän yhteisten opintojen keskiössä ovat teatteritaiteen perusteet, vuorovaikutustaidot ja esiintymistaidot. Opintojen aikana oppilas tutustuu teatteritaiteen perustaitoihin: ryhmässä toimimiseen, fyysiseen ilmaisuun ja äänenkäyttöön. Oppilasta kannustetaan ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti teatteri- ja mahdollisesti myös sirkustaiteen keinoin sekä tutkimaan oman ilmaisunsa rajoja. Opintojen aikana harjoitellaan vuorovaikutusta ja kontaktia toisten oppilaiden ja yleisön kanssa sekä tutkitaan läsnäoloa ja sen merkitystä. Oppilaan omaa ajattelua sekä kykyä havainnoida maailmaa vahvistetaan. Opetustunneilla vallitsee myönteinen ja oppilaan kasvua tukeva ilmapiiri.

Sirkus- ja teatterilinjan oppilaat aloittavat yhteiset opinnot Sirkusteatteri 1 ja Sirkusteatteri 2 opintokokonaisuuksista. Sirkusteatteri tarkoittaa sirkuksen ja teatterin yhteisopetusta. Oppilaat harjoittelevat opinnoissaan molempien taiteenalojen perustaitoja. Yhteistyö sirkuslinjan kanssa syventää esiintyjyyttä, harjoittaa fyysistä ilmaisua ja tukee oppilaan oman taidenäkemyksen syntymistä.

Sirkusteatterin opintokokonaisuuksien jälkeen oppilaat jatkavat sirkus- ja teatteriopinnoissa, siten, että opinnot edelleen pitävät sisällään molempia taiteenaloja yhtä paljon. Sirkusteatteritunneilla oppilaat kokeilevat teatterille ominaisia ilmaisutaitoja ja sirkukselle tyypillisiä fyysisiä taitoja.

2.3.1 Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet ja päätavoitteet

Sirkusteatteri 1 (7–8 v) 22 ot, kesto 1 v

Oppilas toimii ryhmässä

Sirkusteatteri 2 (8–9 v) 22 ot, kesto 1 v

Oppilas ilmaisee itseään

Teatteri 3 (9–10 v) 34 ot, kesto 1 v

Oppilas tutustuu teatterin perusteisiin

Teatteri 4 (10–11 v) 34 ot, kesto 1 v

Oppilas ilmaisee itseään vuorovaikutuksessa

Teatteri 5 (11–12 v) 68 ot, kesto 1 v

Oppilas tutkii omaa ilmaisuaan

Teatteri 6 (12–13 v) 68 ot, kesto 1 v

Oppilas tutustuu näyttelijäntyöhön

Teatteri 7 (13–14 v) 68 ot, kesto 1 v

Oppilas tutkii ja kokeilee ilmaisumuotoja havaintojensa ja kokemustensa pohjalta

2.3.2 Yhteisten opintojen keskeiset sisällöt

Teatteritaiteen yhteisissä opinnoissa oppilas toimii ryhmässä ja hänen vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitonsa kehittyvät. Opetuksessa korostuvat yhteistyössä muiden oppilaiden kanssa tehtävät harjoitteet ja teatterileikit sekä ryhmälähtöinen oppiminen. Myönteistä vuorovaikutusta ja vastuullisena ryhmän jäsenenä toimimista harjoitellaan.

Sirkus- ja teatterilinjan oppilaat aloittavat opintonsa sirkusteatteri 1 ja sirkusteatteri 2 opintokokonaisuuksista. Sirkusteatteri tarkoittaa sirkuksen ja teatterin yhteisopetusta. Sirkusteatteritunneilla oppilaat kokeilevat teatterille ominaisia ilmaisutaitoja ja sirkukselle tyypillisiä fyysisiä taitoja. Sirkusteatterin opetuksessa korostuu ryhmässä toimiminen. Opetuksessa tutustutaan sirkuksen ja teatterin maailmaan teatterileikkien ja -harjoitteiden avulla. Satujen kautta harjoitellaan fyysistä ilmaisua ja roolityön alkeita. Sirkusharjoittelussa keskitytään perusliikuntataitojen ja akrobatian alkeiden harjoitteluun.

Opetuksessa käytetään fyysistä ilmaisua ja tunneilmaisua vahvistavia harjoitteita. Äänenkäyttöä ja puhetta harjoitellaan. Työskennellessään kohti esitystä, oppilasi kokeilee useita lähestymistapoja esiintyjyyteen eri sirkusvälineiden ja sirkuslajien kautta samalla kehittäen opettajan ohjauksessa esiintymistaitojaan. Teatterin käsitteiden, läsnäolon ja toiston harjoittelu on jatkuvaa. Teatterin tekemisen suhdetta ympäröivään yhteiskuntaa tehdään näkyväksi esitysten aiheiden toiminnallisen tutkimisen ja keskusteluiden kautta.

Oppilaan omaa ajattelua vahvistetaan ja itsenäistä työskentelyä opetellaan. Omien tavoitteiden asettaminen auttaa arvioimaan omaa oppimista. Palautteenantoa ja työpäiväkirjan pitämistä harjoitellaan.

2.4 Teatteritaiteen teemaopinnot 14-17 v

Teatteritaiteen teemaopinnot kestävät kolme (3) vuotta ja ovat laskennallisesti 200 oppituntia eli 7,6 opintopistettä. Eskossa teemaopinnot ovat laajuudeltaan 204 oppituntia. Teatteritaiteen teemaopinnoissa on kolme peräkkäisessä järjestyksessä suoritettavaa opintokokonaisuutta, joille on määritelty omat tavoitteet ja koko teemaopinnoille yhteiset sisällöt.

Yleisen oppimäärän teemaopintojen tavoitteena on, että oppilaan oma kokemus esiintyjänä, teatterintekijänä ja aktiivisena toimijana vahvistuu. Teemaopinnoissa oppilas monipuolistaa teatteri- ja esitystaiteen käsitettä sekä tutkii teatteri- ja sirkustaiteen avulla erilaisia ilmaisullisia keinoja. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia monitaiteisista esitysprosesseista ja toimimisesta työryhmän taiteellisena jäsenenä kannustavassa ilmapiiirissä.

2.4.1 Teemaopintojen opintokokonaisuudet ja päätavoitteet

Teatteri 8 (15–16 v) 68 ot, kesto 1 v

Oppilas pyrkii kohti omaa taiteellista ajatteluaan

Teatteri 9 (15–16 v) 68 ot, kesto 1 v

Oppilas tekee omia taiteellisia kokeiluja

Teatteri 10 (16–17 v) 68 ot, kesto 1 v

Oppilas toteuttaa omaa taiteellista ajatteluaan teatterin ja sirkuksen keinoin

2.4.2 Teemaopintojen keskeiset sisällöt

Teatteritaiteen teemaopinnoissa oppilas tutkii oman näkökulmansa kautta teatteritaidetta. Opetuksessa on avoin ilmapiiri, mikä mahdollistaa erilaiset esityskokeilut yhdessä vuorovaikutuksessa muiden oppilaiden kanssa. Opinnoissaan oppilas ottaa itsenäisesti vastuuta omasta työskentelystään. Oppilas keskittyy työskennellessään omaan taiteelliseen prosessiin havainnoiden sen eri vaiheita. Palautekeskustelut ovat tärkeä osa arviointia ja työpäiväkirjaa käytetään itsearviointin tukena.

Oppilas tulee tietoiseksi esitystaiteen vaikutuskeinoista ja sen yhteiskunnallisuudesta. Opetuksessa korostuu ryhmän keskinäinen vuorovaikutus ja sirkustaiteen läsnäolo. Sirkustaiteen opintojen rinnakkaisuus antaa mahdollisuuden liittää esiintyjyyteen teatteritaiteen ominaispiirteiden lisäksi sirkustaiteen ominaispiirteitä oppilasta itseään kiinnostavalla tavalla. Fyysinen ja kokonaisvaltainen ilmaisu on monipuolista ja toteutuu sirkustaiteen eri lajien kautta. Sirkustaiteen läsnäolo opetuksessa vahvistaa oppilaan ymmärrystä esitystaiteesta monitaiteisena ja monitulkintaisena uusien kokeilujen ja mahdollisuuden kenttänä. Teemaopintojen aikana oppilaan näkökulma avautuu ja auttaa rikkomaan taiteen tekemisen rajapintoja ja konventioita.

2.5. Aikuisten opetus yli 15 vuotiaat

Aikuisten opetus teatteritaiteen yleisessä oppimäärässä perustuu soveltuvin osin Eskon laajan oppimäärän opetuksen sisältöihin ja tavoitteisiin. Opintokokonaisuudet voidaan muokata tarvittaessa paremmin vastaamaan aikuisten opetuksen nopeampaa etenemistä. Opintojen kokonaistuntikehys (500 ot/19,3 op) pysyy samana, mutta opintoja voidaan tiivistää ajallisesti lyhyemmiksi. Opetus toteutetaan Eskossa aikuisten omissa ryhmissä.

3. ARVIOINTI

Eskossa oppilaan arviointi on monipuolista koko opintojen ajan. Arviointi perustuu vuorovaikutukseen myönteisessä ja oppimista edistävässä hengessä ja vahvistaa oppilaan opiskelutaitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan itsetunnon ja myönteisen minäkuvan muodostuminen. Se on suhteessa opintokokonaisuuksien tavoitteisiin sekä oppilaan omiin tavoitteisiin. Arviointi tukee esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä.

Opintojen aikana tapahtuva arviointi koostuu opettajan arvioinnista, oppilaan itsearvioinnista sekä muilta oppilailta tulevasta vertaisarvioinnista. Arvioinnin näkökulma on kannustava ja positiivinen.

Itsearviointi ja palaute eri muodoissaan vahvistavat oppilaan omaa taiteellista ajattelua. Oppilas saa jokaisesta suorittamastaan opintokokonaisuudesta sanallisen arvioinnin, joka on suhteessa opintokokonaisuuden tavoitteisiin. Arvioinnin avulla oppilas pystyy seuraamaan opintojensa edistymistä.

Oppilas saa yleisen oppimäärän suoritettuaan päättötodistuksen, josta selviää suoritettut opintokokonaisuudet. Osallistumistodistus annetaan pyydettyäessä. Todistusten sisältö on määritelty taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa. Valtakunnalliseen Koski-järjestelmään siirretään tiedot oppilaan suorittamista yhteisistä ja teemaopinnoista, mikäli oppilas on antanut luvan tiedon siirtoon.

4.1 Teatteritaiteen arviointi

Eskossa arviointi on jatkuvaa ja monipuolista koko opintojen ajan. Arviointi perustuu vuorovaikutukseen myönteisessä ja oppimista edistävässä hengessä vahvistaen oppilaan opiskelutaitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan itsetunnon ja myönteisen minäkuvan muodostuminen. Se on suhteessa opintokokonaisuuksien tavoitteisiin sekä oppilaan omiin tavoitteisiin. Arviointi tukee esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja sen tarkoituksena on ennen kaikkea olla kannustavaa.

4. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Espoon sirkus- ja teatterikoulu Eskossa annetaan yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sirkus- ja teatteritaiteessa. Yleisen oppimäärän mukainen opetus antaa oppilaalle mahdollisuuden kokeilla ja tutkia taidetta monipuolisesti. Jokaisessa opintokokonaisuudessa oppilaat valmistavat esityksen opettajan ohjauksessa. Opetussuunnitelmasta on johdettu sirkus- ja teatteritaiteen perusopetukselle tavoitteet ja sisällöt. Koulun sisäinen tavoitteet ja sisällöt -asiakirja yksilöi kunkin opintokokonaisuuden tavoitteet tavoitealueittain ja määrittelee ne sisällöt, jotka opetuksessa käydään läpi kunkin opintokokonaisuuden aikana. Tavoitteet ja sisällöt -asiakirja toimii opettajille opetuksen suunnittelun työkaluna.

Eskossa opetuksen toteuttaminen edellyttää opettajan itsenäistä työskentelyä ja vastuunottoa. Jokaisella opettajalla on henkilökohtainen ja persoonallinen tapa työskennellä. Jokaisen henkilökohtainen tapa työskennellä koetaan Eskossa ennen kaikkea monipuolisuutena ja ammattikenttääkin hyvin kuvastavana taiteellisenä rikkautena. Toimivista opetusmenetelmistä käydään avointa keskustelua opetushenkilöstön kesken.

Eskossa opetus on ryhmäopetusta. Ryhmän maksimikoko on opintokokonaisuuden mukaan 16. Ryhmän perustamisen alaraja on kahdeksan (8) oppilasta. Rehtori voi tapauskohtaisesti päättää ryhmän perustamisesta tätä pienemmällä oppilasmäärällä. Rehtori voi tapauskohtaisesti päättää myös ryhmäkoon ylärajasta. Yhden opetustunnin laskennallinen pituus on 45 minuuttia.

Oppilaiden läsnäoloja seurataan Eskossa. Seitsemännestä opintokokonaisuudesta eteenpäin läsnäolovelvollisuus on 80 %. Jos tämä alittuu, oppilaan kanssa käydään motivaatiokeskustelu. Oppilas voidaan erottaa Eskosta toistuvien sääntörikkomusten seurauksena. Erottamisesta järjestetään aina keskustelutilaisuus huoltajan, opettajan ja rehtorin kesken. Eskossa opetusta voidaan järjestää myös ruotsin ja englannin kielellä.

4.1 Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Oppilaat otetaan Eskon opetusryhmiin ilmoittautumisjärjestyksessä. Opintokokonaisuuksien 1–6 vapaille oppilaspaikoille voi ilmoittautua talvilomaan asti. Sitä seuraavissa opintokokonaisuuksissa ilmoittautuminen on avoinna joululomaan asti. Opintonsa aloittanut oppilas säilyttää opiskelupaikkansa, kun jatkoilmoittautuu seuraavan lukuvuoden ryhmään. Uusi oppilas sijoitetaan aina ensisijaisesti omaa ikäänsä vastaavaan ryhmään. Kuitenkin siten, että 14–18-vuotias uusi oppilas aloittaa opintonsa yhteisten opintojen viimeisestä opintokokonaisuudesta, ellei uudella oppilaalla ole sirkuksen, teatterin tai muun liikunnan tai esittävän taiteen aiempaa harrastuneisuutta tai kokemusta. Asiaa tarkastellaan tapauskohtaisesti ja oppilaan aloittamista aikuisten ryhmässä voidaan myös harkita.

Toisesta saman taiteen alan taiteen perusopetusta antavasta oppilaitoksesta siirtyvä oppilas pyritään sijoittamaan opetusryhmään vanhana oppilaana. Aiemmin suoritettujen taiteen perusopintojen opinnot hyväksytään osaksi oppilaan opintoja. Jos uudella oppilaalla on muuta harrastuneisuutta, harrastuneisuus voidaan tapauskohtaisesti hyväksi lukea osaksi Eskon opintoja. Aloite hyväksi lukemiseen tulee huoltajalta ja se tapahtuu ensimmäisen lukuvuoden aikana oppilaan aikaisempia todistuksia vastaan. Päätöksen hyväksilukemisesta tekee rehtori. Vapaaoppilaspaikkajärjestelmä mahdollistaa sen, että perheen taloudellinen tilanne ei estä opintoja. Vapaaoppilaspaikkoja ja maksuhojennuksia haetaan kirjallisesti. Saman perheen seuraavalle jäsenelle on lukukausimaksusta perhealennus.

4.2 Oppimäärän yksilöllistäminen

Jokainen oppilas on yksilö, jolla on erilaiset tarpeet ja edellytykset sirkuksen tai teatterin harrastamiseen. Eskossa oppimäärää voidaan yksilöllistää oppilaan tai huoltajan suostumuksella tai heidän toivomuksestaan. Yksilöllistämisestä sovitaan aina tapauskohtaisesti yhteistyössä oppilaan opettajan, huoltajan ja rehtorin kanssa. Opettaja laatii oppilaalle henkilökohtaisen opetussuunnitelman, joka dokumentoidaan. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa normaalia hitaampaa tai nopeampaa opintojen edistymistä, tukitoimia oppitunnilla tai oppimäärän tavoitteiden, sisältöjen tai toteutustavan soveltamista vastaamaan oppilaan opiskelu - ja oppimisedellytyksiä. Yksilöllistäminen tapahtuu aina olemassa olevien resurssien puitteissa, eikä se tarkoita yksityis- tai tukiovetusta.

Oppilaan ollessa poissa vaihto-oppilasvuoden tai pitkän sairauspoissaolon takia, oppilaan opiskeluaikaa voidaan jatkaa poissaolon verran. Oppilaan opintoja voidaan harkinnanvaraisesti ja tapauskohtaisesti myös hyväksilukea ryhmän opettajan tai rehtorin luvalla, jos oppilas on tunneilta poissa toisen esittävän taiteen harrastuksen, esitystoiminnan tai liikuntaharrastuksen vuoksi. Tämä onnistuu vain, jos se ei häiritse muiden taiteellista prosessia, oppilas maksaa edelleen opinnoistaan Eskossa sekä on itse aloitteellinen asiassa.

5. YHTEISTYÖ

Esko toimii yhteistyössä monien tahojen kanssa Espoossa ja muualla Suomessa. Yhteistyön ylläpitäminen ja sen rikastaminen kuuluvat koulun arkeen – samoin kuin uusien kontaktien ja yhteistyömuotojen luominen.

Oppilaat ja huoltajat

Koulun ja kodin välinen vuorovaikutus on tärkeää. Vuorovaikutusta kehitetään yhteistyössä huoltajien ja henkilökunnan kanssa. Eskossa järjestetään vanhempaintapaaminen huoltajille kaksi kertaa vuodessa. Oppilaiden kanssa käytävää vuoropuhelua ylläpidetään. Eskossa on oppilaspaneeli (OPPA). Huoltajat voivat osallistua koulun kannatusyhdistyksen toimintaan.

Yhteistyö koulun sisällä

Sirkus- ja teatterilinjan välinen yhteistyö on luontevaa. Yleinen oppimäärä Eskossa on yksi sirkus- ja teatterilinjojen yhteistyömuoto. Sirkusteatteri on Eskon oma tutkimuskohde, jossa yhdistyvät molemmat taidelajit ja niiden pedagogiikka. Linjojen välinen yhteistyö on samalla myös opettajien välistä yhteistyötä.

Espoon kaupunki

Esko tekee tiivistä yhteistyötä Espoon kaupungin kanssa mm. tapaamisten, koulutusten, työpajojen ja tapahtumien puitteissa sekä ottamalla huomioon kaupungin strategiat ja toimintamallit Eskon toiminnassa. Yhteistyötä Espoon kaupungin kanssa kehitetään molempia osapuolia hyödyttävään suuntaan.

Muut oppilaitokset ja järjestöt

Esko pitää yhteyksiä muihin taiteen perusopetusta antaviin kouluihin ja alan järjestöihin Espoossa ja valtakunnallisesti. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ja Suomen Nuorisosirkusliitto sekä niiden jäsenoppilaitokset. Yhteistyötä ylläpidetään ja luodaan myös muiden tahojen kuten taideopetusta antavien korkeakoulujen, ammatillisten oppilaitosten ja opistojen sekä taidelaitosten kanssa.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisiä kontakteja ja toimintamalleja luodaan ja kehitetään resurssien puitteissa. Tarkoituksena on mahdollistaa pitkäjänteinen ja kaikille osapuolille antoisa ja taiteellis-pedagogista näkökulmaa syventävä toiminta.

6. TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Eskossa kiinnitetään huomiota opetuksen laatuun, oppilasmäärään, koulun näkyvyyteen ja opetuksen alueelliseen tasapuolisuuteen. Eri osa-alueita arvioidaan ja tarvittaessa käytäntöjä parannetaan koulun resurssien puitteissa. Uudet innovaatiot, kuten sirkusteatteri, pyritään tekemään tutuksi niin Espoossa kuin valtakunnallisestikin.

Eskon toiminnan jatkuva kehittäminen on luonnollinen osa arkea. On pystyttävä tarttumaan nopeastikin ympäröivän maailman tapahtumiin, samalla pitäen kiinni jo toimivista käytänteistä ja traditioista. Koulun kehittämistyössä ja kaikilla toiminnan osa-alueilla otetaan huomioon kestävä kehitys ja elämäntapa niin, että se ajan myötä sulautuu normaaliksi toiminnaksi ja kaiken päätöksenteon läpäiseväksi toimintamalliksi.

Avoim toimintakulttuuri ja luottamuksen ilmapiiri työyhteisössä mahdollistavat hyvän vuorovaikutuksen koko henkilökunnan kesken ja sitouttaa kaikki työntekijät edistämään koulun toimintaa. Vuoropuheluissa esiin nousevat asiat ja kriittinen ajattelu antavat toiminnalle suuntaa. Kaikkien Eskossa toiminnassa mukana olevien ideat ovat tärkeä osa koulun kehittämistä. Muuttuva toimintaympäristö ja alaan liittyvät ajankohtaiset ilmiöt otetaan huomioon kehittämistyössä. Sirkus- ja teatteritaide sekä pedagoginen ymmärrys kehittyvät jatkuvasti tutkimuksen ja kokemuksen myötä. Uudet toimintatavat pyritään ottamaan osaksi Eskon toimintaa, jotta pysymme kiinni alan kehityksessä.

Arviointi kuuluu jokaisen Eskossa työskentelevän rutiineihin ja työskentelykulttuuriin. Opettajat arvioivat jatkuvasti omaa opetustyötään ja koulun toimintaa. He voivat myös toivoa koulutuksia ja työpajoja. Eskossa koulutetaan työntekijöitä kohtaamaan ja ratkaisemaan työn ja opetuksen eteen tuomia haasteita. Koko henkilökuntaa koskeva täydennyskoulutus syventää ammatillista osaamista. Se luo uusia ideoita ja toimintamalleja Eskon toimintaan sekä auttaa henkilökuntaa pysymään mukana alan kehityksessä ympäröivän maailman alati muuttuessa.

Eskon toimintaa kehitetään myös yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa; Vanhempaintapaamiset, oppilaspaneeli ja säännölliset vuosittain tehtävät kyselyt antavat oppilaille ja huoltajille mahdollisuuden osallistua koulun kehittämiseen. Kyselyjen tuloksia käytetään koulun toiminnan ja opetuksen laadun tarkkailuun ja parantamiseen. Eskossa voi antaa palautetta myös nimettömänä läpi koko lukuvuoden.

Lisäksi toimintaa viedään eteenpäin useiden muiden yhteistyötahojen kanssa kuten Espoon kaupungin, muiden alan oppilaitosten ja valtakunnallisten järjestöjen kanssa. Olemalla aktiivinen omassa toimintaympäristössään, Esko pysyy kouluna mukana kehityksessä, mikä takaa sen olemassaolon tulevaisuudessakin taiteen perusopetuksen piirissä.